

طرح درس نظری اصول و مهارت های پرستاری

اطلاعات دوره

اطلاعات دوره		
اطلاعات مدرس / مدرسین نام مدرس / مدرسین همکار: دکتر فریبا برهانی رتبه علمی: استاد رشته تحصیلی آموزش پرستاری پست الکترونیک اساتید همکار: faribaborhani@msn.com محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۱	اطلاعات مسئول درس نام مسئول درس: دکتر سیده سولماز موسوی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: آموزش پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۱ پست الکترونیک: moosavi.soolmaz@yahoo.com	اطلاعات مربوط به درس گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری داخلی-جراحی نام درس: اصول و مهارتهای پرستاری نوع و تعداد واحد: ۱/۵ نظری (۲۶ ساعت) پیش نیاز/هم نیاز: - رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامایی روز و ساعت کلاس: شنبه/یکشنبه/سه شنبه/چهارشنبه ۸-۱۵
تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۴/۱۱/۲۱		
شرح درس: این درس پایه با هدف آماده سازی دانشجوی پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی ارائه می شود تا قادر گردد ضمن آشنائی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین، در راستای ارتقا، تامین و حفظ سلامت آن ها از تفکر خلاق در به کارگیری فرآیند پرستاری بهره جوید و همواره رعایت قوانین، مقررات به اخلاق و ارتباطات حرفه ای و احکام اسلامی را مدنظر قرار دهد.		

جدول ۱- برنامه درسی روزانه

مدرس / مدرسین	روش ارزشیابی	روش تدریس	حیطه و سطح هدف رفتاری			اهداف رفتاری	هدف کلی	تاریخ برگزاری کلاسها
			دانش	حرکتی	عاطفی			
دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*			<ul style="list-style-type: none"> مفهوم نیاز و انواع آن را تعریف کند. یک مورد بیمار فرضی را تحلیل کرده و نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی او را شناسایی کند. ارتباط بین نیازهای ارضا نشده و بروز مشکلات سلامت را تفسیر کند. در یک سناریوی عملی، با استفاده از روش‌های مصاحبه و مشاهده، نیازهای یک بیمار فرضی را ارزیابی کند. طرح مراقبتی برای تأمین نیازهای مختلف یک بیمار طراحی کند. 	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی دانشجویان پرستاری با مفهوم نیازهای انسان، انواع آن‌ها و تأثیر آن بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی، به‌منظور ارائه مراقبت پرستاری جامع و متناسب با نیازهای بیمار 	
			*					
			*					
			*					
			*					
دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*			<ul style="list-style-type: none"> با استفاده از داده‌های بیمار، نیاز به دفع ادرار را به‌درستی ارزیابی کند. مداخلات پرستاری مناسب (مانند آموزش به بیمار، استفاده از ابزار کمکی، و پیشگیری از عفونت) را برای رفع مشکل دفع ادرار ارائه دهد. برنامه‌ای برای بهبود الگوی دفع ادرار بیمار طراحی کند که شامل مداخلات درمانی و آموزشی باشد. 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجویان با اصول، فرآیندها، و مشکلات مرتبط با نیاز به دفع ادرار آشنا شوند و توانایی شناسایی و مدیریت مشکلات مرتبط را در بیماران کسب کنند. 	
			*					
			*					
دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*			<ul style="list-style-type: none"> مراحل پذیرش بیمار در یک موسسه بهداشتی را توضیح دهد. با پذیرش یک بیمار حاد آشنا شود. شرایط پر کردن رضایت‌نامه را توضیح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجویان توانایی اجرای فرآیند پذیرش و ترخیص بیمار را با رعایت اصول علمی، قانونی و اخلاقی کسب کنند. 	
			*					
			*					

					<ul style="list-style-type: none"> * بررسی های لازم در هنگام پذیرش بیمار را شرح دهد. (گرفتن شرح حال / کنترل علائم حیاتی / معاینه فیزیکی / آزمایشات / سایر روش های پاراکلینیک) * مراحل تریخیص بیمار را از یک موسسه بهداشتی توضیح دهد. ضرورت دادن آموزش حین ترخیص را درک کند. * تعریف مفاهیم و اصول ثبت و گزارش را بیان کند. * حداقل ۳ پیامد قانونی ناشی از ثبت ناکافی اطلاعات را شرح دهد. * اهمیت ثبت دقیق اطلاعات بیمار را در ارتقای کیفیت مراقبت درک کرده و به آن متعهد باشد. * اخلاق حرفه ای و محرمانگی در ثبت و گزارش اطلاعات را رعایت کند. * فرم های استاندارد پرستاری را به درستی تکمیل کند. حداقل دو نمونه از گزارش شفاهی در مواقع اورژانسی ارائه دهد. 	<p>دانشجویان پرستاری با اصول، قوانین و روش های ثبت و گزارش صحیح اطلاعات بیمار آشنا شده و توانایی اجرای آن ها را در محیط بالینی کسب کنند.</p>
			*			
			*			
			*			
			*			
			*			
دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*		<ul style="list-style-type: none"> * داروی مناسب را برای یک بیمار فرضی با شرایط خاص انتخاب کند، دوز صحیح آن را محاسبه کند و توضیحات لازم برای تجویز آن را ارائه دهد. * در یک سناریوی شبیه سازی شده، داروی تزریقی را به صورت ایمن و صحیح تجویز کند و به بیمار آموزش های لازم را ارائه دهد. * در شرایط بالینی، عوارض جانبی یا تداخلات دارویی احتمالی را تشخیص داده و اقدامات مناسب انجام دهد. 	<p>آشنایی دانشجویان با اصول اساسی دارودرمانی و توانایی کاربرد آن ها در ارائه مراقبت پرستاری به بیماران</p>
			*			
دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*		<ul style="list-style-type: none"> * ایمنی بیمار و مفاهیم مرتبط با آن را تعریف کنند. 	<p>پرورش پرستارانی آگاه و متعهد که بتوانند اصول</p>
			*			

				*		<ul style="list-style-type: none"> • عوامل خطرزای محیطی و سازمائی را که می‌تواند به ایمنی بیمار آسیب بزند، توضیح دهند. • پروتکل‌های ایمنی بیمار را در محیط بالینی به درستی اجرا کنند. • تجهیزات ایمنی را به‌طور صحیح مورد استفاده قرار دهند (مانند دستکش، چک‌لیست ایمنی، و ...). • اهمیت رعایت ایمنی بیمار را در ارائه خدمات درمانی تشخیص داده و در رفتارهای حرفه‌ای خود منعکس کنند 	ایمنی بیمار را در فرآیندهای مراقبتی و درمانی به‌طور کامل و صحیح به کار بگیرند	
دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ		*		<ul style="list-style-type: none"> • آناتومی و عملکرد سیستم گوارشی را در قالب یک ارائه شفاهی یا کتبی توضیح دهد. • علل شایع یبوست و اسهال را به‌صورت گروهی بررسی و دسته‌بندی کند. • اهمیت رعایت بهداشت فردی و محیطی در پیشگیری از اختلالات گوارشی را در بحث‌های گروهی بیان کند. 	دانشجویان پرستاری با مفاهیم مرتبط با سیستم گوارشی و فرآیندهای دفع گوارشی آشنا شوند و بتوانند اقدامات مناسب را برای مراقبت از بیماران با مشکلات دفع گوارشی ارائه دهند	
دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ		*		<ul style="list-style-type: none"> • دانشجو بتواند تعریف مفاهیم تحرک و بی‌حرکتی را بیان کند. • دانشجو بتواند ۳ مورد از تأثیرات بی‌حرکتی بر سیستم عضلانی-اسکلتی را فهرست کند. • دانشجو بتواند با استفاده از چک‌لیست استاندارد، وضعیت تحرک بیمار را ارزیابی کند. • دانشجو بتواند دو مداخله پرستاری مؤثر برای جلوگیری از زخم بستر در بیماران بی‌حرکت اجرا کند و در گزارش خود مستند کند. • دانشجو بتواند یک برنامه تمرینی ساده برای بیمار مبتلا به محدودیت حرکتی طراحی کرده و به او آموزش دهد. 	دانشجویان بتوانند اصول و مبانی تحرک و بی‌حرکتی را در بیماران تحلیل کرده و با استفاده از دانش و مهارت‌های خود، اقدامات پرستاری مناسب برای حفظ و بهبود وضعیت جسمانی و روانی بیماران را اجرا کنند	

						دانشجو بتواند در یک سناریوی شبیه‌سازی، واکنش پرستاری مناسب برای پیشگیری از عوارض قلبی-عروقی ناشی از بی‌حرکتی را نشان دهد		
دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*	*	*	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو باید بتواند انواع زخم‌ها را بر اساس محل، علت، و شدت تشخیص دهد. دانشجو باید قادر باشد عوامل تأثیرگذار بر تأخیر در بهبود زخم را تحلیل کند. دانشجو باید بتواند طی ۱۰ دقیقه، یک زخم فشاری درجه ۲ را به‌صورت اصولی شستشو و بانسمان کند. دانشجو باید بتواند علائم عفونت زخم را با دقت شناسایی و گزارش کند. دانشجو باید در حین مراقبت از زخم، احترام به حریم خصوصی بیمار را نشان دهد. دانشجو باید بر اهمیت آموزش بیمار در رابطه با پیشگیری از زخم تأکید کند. 	آشنایی با انواع زخم‌ها، عوامل مؤثر بر بهبود زخم، و ارائه مراقبت‌های استاندارد برای مدیریت زخم‌ها خواهند بود	
دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*	*	*	<ul style="list-style-type: none"> دانشجویان باید قادر باشند علائم حیاتی (ضربان قلب، فشار خون، دمای بدن، تنفس و میزان اشباع اکسیژن خون) را تعریف کنند. دانشجویان باید اهمیت اندازه‌گیری علائم حیاتی را در تشخیص و پیگیری وضعیت بالینی بیماران توضیح دهند. دانشجویان باید روش‌های صحیح اندازه‌گیری علائم حیاتی را آموزش دیده و تمرین کنند. دانشجویان باید بتوانند تغییرات غیر طبیعی علائم حیاتی را تشخیص داده و در صورت لزوم اقدامات مناسب را انجام دهند. دانشجویان باید بتوانند وضعیت بالینی بیماران را با توجه به علائم حیاتی ارزیابی کنند. 	علائم حیاتی مختلف را شناسایی کرده و روش‌های صحیح اندازه‌گیری آن‌ها را در بیماران مختلف به کار برند.	

دکتر سولماز موسوی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*	*	<ul style="list-style-type: none"> در موقعیت‌های مختلف درمانی، اصول کنترل عفونت را به‌طور مؤثر اعمال کنند و از شیوع عفونت‌ها جلوگیری نمایند. اهمیت شستن صحیح دست‌ها، استفاده از تجهیزات حفاظت فردی و رعایت استانداردهای استریل در انجام اقدامات درمانی. 	<ul style="list-style-type: none"> ارتقاء دانش و مهارت‌های دانشجویان پرستاری در زمینه کنترل عفونت‌ها و پیشگیری از گسترش بیماری‌های عفونی در محیط‌های درمانی.
			*			
دکتر فریبا برهانی دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*	*	<ul style="list-style-type: none"> بررسی‌های لازم بیمار قبل از عمل را شرح دهد. تشخیص‌های پرستاری قبل از عمل جراحی را نام ببرد. مراقبت‌های فوری قبل از عمل را توضیح دهد. تدابیر پرستاری روز عمل را شرح دهد. مراقبت‌های فوری بعد از عمل را توضیح دهد. بررسی‌ها و تدابیر بعدی پس از عمل را شرح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> ارتقاء توانمندی‌های دانشجویان پرستاری در زمینه مراقبت‌های قبل و بعد از عمل جراحی به منظور ارائه خدمات بهداشتی و درمانی ایمن، مؤثر و حرفه‌ای
			*			
			*			
			*			
			*			
			*			
دکتر فریبا برهانی	آزمون کتبی	سخنرانی و بحث، پرسش و پاسخ	*	*	<ul style="list-style-type: none"> نقش غذا در رفع نیازهای اساسی انسان را توضیح دهد. مواد غذایی اساسی را شرح دهد. نیازهای غذایی در دوران بیماری را شرح دهد. مفاهیم سوء هاضمه، بی‌اشتهایی، تهوع و استفراغ را توضیح دهد. معیارهای اندازه‌گیری وضعیت تغذیه را شرح دهد. تشخیص‌های پرستاری در رابطه با مشکلات تغذیه را نام ببرد. نحوه سرو غذا و روش غذا دادن به بیمار را شرح دهد. با مایعات بدن و نحوه توزیع آن آشنا شود. روش‌های تبادل مایعات و مواد محلول را توضیح دهد. عدم تعادل مایعات و نحوه ارزیابی را درک کند. 	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی دانشجویان پرستاری با اصول تغذیه سالم و نقش آن در حفظ سلامتی بدن. آموزش اهمیت مدیریت مایعات بدن در شرایط مختلف بالینی. بررسی تأثیرات اختلالات تغذیه و مایعات بر روی عملکرد بدن و سیستم‌های مختلف.
			*			
			*			
			*			
			*			
			*			

						<ul style="list-style-type: none"> • ارتقاء توانایی‌های دانشجویان پرستاری در ارزیابی، مدیریت و ارتقاء فرآیند اکسیژن‌رسانی در بیماران به منظور حفظ سلامت و پیشگیری از عوارض ناشی از کمبود اکسیژن.
			*			<ul style="list-style-type: none"> • ضرورت رساندن اکسیژن به بدن را توضیح دهد. • به طور خلاصه انتشار گازهای تنفسی را از غشای آلوئولی کاپیلاری شرح دهد. • مکانیزم های پاکسازی ریه را نام ببرد. • عوامل موثر بر اکسیژن رسانی را به اختصار شرح دهد. • با مشکلات رایج اکسیژن رسانی آشنا شود. • تشخیص های پرستاری را در رابطه با اکسیژن رسانی نام ببرد. • مداخلات مربوط به بهبود کیفیت اکسیژن رسانی به بیمار را بشناسد. • تجهیزات رایج برای تجویز اکسیژن را توضیح دهد.
			*			
			*			
			*			
			*			
			*			

جدول ۲- روش ارزشیابی

روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	-	-
تکوینی	پرسش کلاسی	۲۰ درصد
تراکمی	آزمون پایان ترم	۸۰ درصد

جدول ۳- منابع

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس /مدرسين

۱. دوگاس، اصول مراقبت از بیمار، نگرشی جامع بر پرستاری، آخرین چاپ.

۲. تیلور، کارول، اصول پرستاری، مفاهیم پرستاری، آخرین چاپ.

۳. موسوی، ملیحه السادات، عالیخانی، مریم، روش های پرستاری بالینی، تهران: شهراب-آینه سازان، آخرین چاپ.

۱. Potter PA, Perry AG, Stockert PA, Hall A. Fundamentals of nursing-e-book. Elsevier health sciences; ۲۰۲۱ Dec ۲۲.
۲. Carven Ruth F, Himle Constance. Fundamental of nursing: human health and function, Philadelphia Lippincott CO. last edition.
۳. Hakreader H, Hogan Mary A. Fundamental of nursing, cating and clinical judgment. Saunders CO, last edition.
۴. Taylor L. The Art And Science Of Nursing Care. Last Edition.
۵. Berman A, Snyder SJ, Kozier B, Erb G, Levett-Jones T, Dwyer T, Hales M, Harvey N, Luxford Y, Moxham L, Park T. Kozier and Erb's fundamentals of nursing. Pearson Australia; last edition.

ب) منابع پیشنهادی برای مطالعه دانشجو

Feo R, Kitson A, Conroy T. How fundamental aspects of nursing care are defined in the literature: A scoping review. Journal of clinical nursing. ۲۰۱۸;
۲۷(۱۱-۱۲):۲۱۸۹-۲۲۹.

ج) سایت های علمی

د) مجلات علمی فارسی و لاتین